

	власними оборотними коштами	покривають його поточні зобов'язання	
	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Показує, яку частку власного капіталу підприємство використовує для фінансування оборотних активів	0,2-0,5

Оцінка фінансової стійкості є багатограним процесом, який виходить за рамки простого розрахунку показників. Вона дозволяє отримати комплексне уявлення про фінансовий стан підприємства, виявити його сильні та слабкі сторони, спрогнозувати майбутні тенденції та прийняти обґрунтовані управлінські рішення. Завдяки регулярному та ретельному аналізу фінансової стійкості, підприємство може забезпечити стабільний розвиток, підвищити свою конкурентоспроможність та досягти успіху на ринку.

Список використаних джерел:

1. *Фінансовий аналіз: Навчальний посібник* / М.В. Гетьманчук, О.А. Михайленко, О.В. Швець. - К.: НУБіП України, 2017. - 312 с.
2. *Аналіз фінансового стану підприємства: Навчальний посібник* / О.П. Кириленко. - К.: ЦУЛ України, 2015. - 21 с.
3. *Оцінка фінансової стійкості підприємства* / С. Ф. Покропивний // *Економіка та управління*. – 2019. – № 1. – С. 102.

УДК: 336.6:658.15

Жорнова А. О.,
здобувач вищої освіти,
Національний університет «Києво-Могилянська академія»

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ СТАНОМ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Управління фінансовим станом є ключовою складовою менеджменту в сучасних умовах, оскільки фінансово-майновий стан підприємства визначає його економічну успішність в умовах невизначеності, ризиків і будь-яких складних економічних умов. Наразі обґрунтування ефективних рішень фінансового менеджменту підприємства вимагає актуальних досліджень щодо його адаптації до кризових умов функціонування бізнесу під час війни.

Керування фінансовим станом включає в себе процес ухвалення управлінських рішень, які забезпечують досягнення запланованих результатів і досягнення визначених показників. Це передбачає системний аналіз фінансово-економічних складових, що на нього впливають, таких як активи, ліквідність, рентабельність і т. д., та, прийняття рішень щодо управління окремими складовими і у їх взаємозв'язку. При діагностиці фінансового стану важливим є оцінка його показників на предмет відповідності нормативним значенням.

Зважаючи на динамічність і постійну мінливість соціально-економічного середовища бізнесу, обґрунтовані науковцями нормативні показники фінансового стану необхідно завжди адаптувати до реалій функціонування бізнесу. В таблиці 1 представлено нормативні значення основних показників фінансової стійкості, в тому числі з їх актуалізацією для підприємств, які функціонують в Україні в умовах воєнного стану.

Таблиця 1

Нормативні значення показників фінансової стійкості

Показник	Нормативне значення	Пропоноване актуальне нормативне значення за умов воєнного стану
Коефіцієнт покриття	1,5-2,5	>0,2
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,6-0,8	>1
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2-0,35	>0,7

Джерело: складено автором на основі [1, 2]

Одним із показників, на який аналітики роблять фокус під час дослідження фінансового стану бізнесу, є його фінансова стійкість. Тож, при формуванні стратегічних цілей і прийнятті управлінських рішень, менеджмент підприємства має керуватись зокрема тим, як те чи інше рішення вплине на цей показник. Проте, акцент на поліпшенні показників фінансової стійкості, особливо в умовах війни та невизначеності, може спричинити зменшення ділової активності внаслідок суттєвого скорочення обсягів позикового капіталу. Так, покращується показник фінансової незалежності, оскільки суттєво зменшується сума залучених коштів, проте й діяльність підприємства теж скорочується. Окрім того, низці підприємств України доводиться реалізовувати агресивну політику фінансування для забезпечення поточних витрат: очевидно, що при реалізації агресивної політики

слід очікувати фінансову стійкість меншу, аніж при помірній чи консервативній політиках.

Тому управління фінансовим станом вимагає комплексного підходу, який враховує не лише аспекти управління фінансами, а й питання виробничого менеджменту. Підхід до управління фінансовим станом шляхом вдосконалення операційної діяльності підприємства в цілому набував популярності і до повномасштабного вторгнення 24 лютого 2022 року, що свідчить про актуальність такого підходу не лише під час криз. Серед науковців, що досліджують це питання, варто відзначити А. Ужву, на думку якого застосування комплексного підходу до управління підприємством може сприяти його більшій ефективності, а, отже, поліпшити фінансові показники [3]. Д. Ванькович висловлює думку, що ефективність управління підприємством залежить від постійного удосконалення управлінських структур, а фінансовий стан є важливим показником їх роботи [4]. Таким чином, прихильники комплексного підходу вважають, що фінансовий стан є відображенням ефективності господарської діяльності підприємства і не може бути покращений без внесення змін у інші аспекти його функціонування, такі як виробництво і збут.

Це свідчить про те, що аналіз фінансового стану і подальше ним управління не може відбуватись у вакуумі. Недостатньо проаналізувати фінансову звітність підприємства та скласти план дій, виконання якого забезпечить приведення даних показників до нормативних значень у наступному звітному періоді. Для ефективного управління фінансовим станом підприємства потрібно ретельно дослідити вплив внутрішніх та зовнішніх факторів, що мають значення для конкретного підприємства. Використання SWAT-аналізу і особливо PEST-аналізу буде актуальним й доречним для досягнення цієї мети [5].

Таким чином, можна стверджувати, що фінансовий стан є зрізом загальної картини фінансово-господарської діяльності певного бізнесу й відображає так звані «симптоми», які виникають на підприємстві. Тому, при управлінні важливо ставити перед собою завдання комплексного покращення функціонування підприємства, замість окремих "штучних" змін в показниках, з урахуванням зовнішньоекономічних факторів.

Список використаних джерел:

1. Базилінська. О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика: навч. посіб. / К.: Центр учбової літератури, 2012. — 328 с
2. Готра В. В., Ріпич В. В., Дячок А. В. Діагностика фінансового стану підприємства та шляхи його покращення. Економіка і суспільство. 2017. No 8. С. 219–223. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/8_ukr/38.pdf.
3. Ужва А. М. Моніторинг як інформаційне забезпечення системи контролінгу підприємства / А. М. Ужва // Всеукраїнський науково-виробничий журнал «Інноваційна економіка». — Тернопіль. — 2010. — № 18. — С. 203-205
4. Ванькович Д. В. Організація системного підходу в управлінні фінансовими ресурсами / Д. В. Ванькович // Регіональна економіка. — 2001. — №3. — С. 129.
5. Міокова Г. І. Фактори впливу на фінансову стійкість підприємства. Наукові записки КНТУ. 2011. №11(1). С. 12–15.

УДК: 339.144

Коваленко О.В.,

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри інформаційної економіки,
підприємництва та фінансів,

Козак О.О.,

здобувач вищої освіти,
Запорізький національний університет

БЮДЖЕТУВАННЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ МЕТАЛУРГІЙНОЇ КОМПАНІЇ

У сучасних кризових умовах господарювання нуль-базис-бюджетування є складовою контролінгу витрат підприємства та використовується не лише в процесі планування, а й під час проведення санаційних заходів, спрямованих на зниження витрат виробництва. Найефективнішим методом складання бюджетів є інтегрований підхід до процедури бюджетування, який враховує як цільові показники, встановлені керівництвом компанії, так і плани діяльності підрозділів та проектів. На середньостроковому рівні планування (2 - 3 роки) якісні довгострокові стратегічні орієнтири